

Archetopos



Per PepMaria el dl., 16/09/2013 - 09:00

El meu amic Llorenç, de tant en tant, marxa a caminar per unes muntanyes del massís de sant Llorenç del Munt. Quan era més jove, hi havia fet excursions magnífiques, i ara li fa molt de bé de retornar-hi regularment. Diu que aquells indrets són els seu *archetopos*. *Archetopos* és una paraula grega que vol dir *lloc originari*. És a dir, un lloc on ens trobem amb els nostres orígens, amb el que hi ha de més profund en nosaltres mateixos. Quan visitem o recordem aquest lloc, es renova el sentit de la nostra vida, enfortim la confiança, s'estimulen els nostres ideals, es guareix el nostre ésser cansat o ferit. Les visites a un archetopos són moments del temps que vessen sentit a la resta del temps, ens comuniquen una energia revitalitzadora que perdura més enllà del moment de la visita. No són llocs geogràfics qualssevol. Al lloc geogràfic s'hi uneix l'experiència concreta que hi vam tenir en moments donats, i en unes circumstàncies donades. Sovint tenen a veure amb experiències de la infantesa, però no necessàriament. Quan, abans de separar-se a l'aeroport de Casablanca, en Rick diu a la Elsa, "Sempre ens quedarà París", està apel·lant a un archetopos. París no és per als protagonistes de *Casablanca* simplement la capital de França: és el París d'abans de la invasió nazi, on tots dos van enamorar-se i estimar-se, fins que la Elsa va saber que el seu marit era viu i va decidir tornar amb ell, abandonant en Rick. Hi ha archetopos particulars (com el París d'en Rick i la Elsa, o el Sant Llorenç del Munt d'en Llorenç) i archetopos comunitaris, com Montserrat o el Fossar de les Moreres. A més, els archetopos poden ser religiosos, culturals, mediàtics o comercials. Un archetopos mediàtic és el camp de Barça: als visitants se'ls ofereix "the FC Barcelona Experience", que consisteix en una visita al museu, a la gespa, als vestidors, a les cabines dels periodistes, al túnel de vestidors, a la sala de premsa... visita que roman inoblidable per a molts. Les zones comercials també tenen quelcom d'archetopos: sovint no són només un lloc on fer una compra en funció d'una necessitat material, sinó que també esdevenen un lloc de relació, on hom hi té una experiència en certs aspectes reconfortant, que els portarà a voler tornar-hi més tard. El cristianisme reconeix diversos archetopos propis, és a dir, llocs, temps o persones privilegiats per a fer experiències de sentit: esglésies, monestirs, celebracions de sagraments, pregàries, monges, sacerdots, etc. Però l'archetopos per antonomàsia és la vida de Jesús de Natzaret. Ell ha convertit les vides de totes les persones en "sagrades", dignes de ser viscudes i de ser estimades: en especial les vides dels pobres i els sofrents, amb qui Jesús es va identificar particularment. I el fet que en diversos llocs concrets (el seu poble, el camp, el llac de Galilea, etc.) Jesús hi establís una joiosa relació amb Déu Pare converteix en archetopos els diferents llocs del nostre món... en tant que fan créixer dins nostre la reconciliació amb la natura i la fraternitat il·limitada amb tots els membres de la família humana. Preguntem-nos: Quins són els meus archetopos? Quines experiències hi tinc, i quins valors hi visc? A quins comunitats em remeten? Amb quina regularitat els visito?